

FYLKESMANNEN I BUSKERUD

POSTBOKS 1604
3007 DRAMMEN

Vår dato: 26.03.2018
Deres dato:

Vår referanse: 2017/3564-24
Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Morten Eken, tlf. 32 80 86 67

Oppfølging av regional vannforvaltningsplan i vannregion Vest-Viken 2016-2021 - viktige oppgaver i 2018 og innkalling til møte i vannregionens arbeidsutvalg

I 2018 står mange oppgaver for tur i oppfølgingen av regional plan for vannforvaltning for vannregion Vest-Viken. Vannregionmyndigheten vil gjennom dette brevet orientere om hvilke oppgaver og prosesser det legges opp til, og hvilke forventninger vi har til sektormyndighetenes deltakelse i vannforvaltningsarbeidet i 2018.

Innkalling til møte i vannregionens arbeidsutvalg

Vannregionmyndigheten for vannregion Vest-Viken innkaller alle vannområdene og sektormyndighetene til et møte i vannregionens arbeidsutvalg.

Møtet holdes i Buskerud Fylkeshus i Drammen mandag 9. april, med tidsramme kl. 10.00-15.00.

Hensikten med møtet er å:

- Etablere en felles forståelse for hva som skal gjøres i 2018
- Avklare roller og ansvar
- Avtale oppfølging og framdriftsplan for arbeidene som skal gjøres i 2018
- Kartlegge behov for og evt. arrangere kurs/samlinger i 2018

Vi ber om at vannområdekoordinatorene og representanter for fylkesmennene, fylkeskommunene og øvrige sektormyndigheter deltar i møtet. Til møtet kalles også inn oppnevnte kontaktpersoner i kommuner som ikke har vannområdekoordinator i sine vannområder.

Møteinnkalling sendes i tillegg til brevet også i Outlook, og jeg ber om at dere gir tilbakemelding på hvem som deltar.

Bakgrunn for møtet

Regional plan for vannforvaltning (vannforvaltningsplan) og tiltaksprogram for vannregion Vest-Viken 2016-2021 ble vedtatt i fylkestingene i desember 2015. Vannforvaltningsplanen ble deretter godkjent med en del endringer av Klima og Miljødepartementet i juli 2016. Under utarbeidelse av vannforvaltningsplanen ble det, i tråd med føringene i vannforskriften, vektlagt bred medvirkning og involvering av alle sektormyndigheter. Mange aktører bidro da også i planarbeidet, bl.a. med å vurdere påvirkninger, gi innspill til miljømål og foreslå tiltak for å nå miljømålene for vannforekomstene. Vannforskriften fastslår at den godkjente vannforvaltningsplanen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen, jf. plan- og bygningslovens § 8-2.

Det jobbes nå på mange plan med tiltaksgjennomføring for å nå de vedtatte miljømålene. I løpet av 2018 skal Norge levere en midtveis-rapport til ESA hvordan vi ligger an for å oppnå målsetningene i EUs vanndirektiv for planperioden 2016-2021.

Vannforvaltningsplanene har seksårig plansyklus, og neste planperiode går fra 2022-2027. Forberedende arbeid for planrullering for neste planperiode skal settes i gang i løpet av 2018. En viktig del av dette arbeidet er å oppdatere kunnskapsgrunnlaget som ligger inne i den nasjonale databasen Vann-Nett. Oppdatert kunnskapsgrunnlaget er viktig å ha på plass, både for å kunne iverksette målrettede tiltak i inneværende planperiode, og som grunnlag for rulleringen av planen for planperioden 2022-2027. 2018 vil derfor være et år hvor det skal skje mye, og der mange vil bli involvert på en eller flere måter.

Om pågående prosess med endring av vannforskriften

Forslag til ny vannforskrift ble sendt på høring av Klima - og miljødepartementet og Olje – og energidepartementet med høringsfrist 15.01.2018. Det er foreslått flere endringer av organiseringen av vannforvaltningsarbeidet, bl.a.:

- Flytte det regionale koordineringsansvaret fra utvalgte fylkeskommuner til utvalgte fylkesmenn.
- Endre hjemmelen for vassforskrifta fra plan - og bygningsloven til naturmangfoldloven.

I høringsforslaget er det lagt til grunn at endringene i ny vannforskrift skal gjelde fra 1.7.2018.

Omfanget av endringer er ikke avklart, og vil trolig ikke bli det før nærmere sommeren.

Det går fram av høringsforslaget at gjeldende vannforvaltningsplaner skal følges opp uavhengig av hvem som blir regional koordinator og hvilken lov planen er forankret i.

Vannområdene

Miljødirektoratet presiserer at arbeidet på vannområdenivå skal prioriteres og at vannområdekoordinatorstillingene bør opprettholdes. Mer informasjon om dette ligger på <http://www.vannportalen.no/nyheter/2018/jan-mars/arbeid-i-vannomradene-i-2018/>

Dette understøttes ved at bevilgningen til vannområdene opprettholdes på samme nivå i 2018 som for 2017. Siden midlene til vannområdene kommer årlig fra bevilgninger i statsbudsjettet, er det ikke mulig å gi sikre signaler om den videre finansieringen for årene som kommer.

Vannregion Vest-Viken

Det er ikke avklart om Vest-Viken vil bestå som egen vannregion, om den vil bli spilltet og/eller sammenslått med andre vannregioner. Det er imidlertid signaler om at en ev. ny inndeling av vannregioner vil ta utgangspunkt i den nye inndelingen av fylkene. Grensene for vannregionene blir vedtatt ved ev. vedtak av ny vannforskrift.

Vannregionmyndigheten og de øvrige fylkeskommunene i vannregionen forholder seg imidlertid, inntil videre avklaringer foreligger, til de oppdragene som KLD i juni 2017 ga i forventningsbrevet til fylkeskommunene for 2018, og jobber videre med oppfølging av gjeldende vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram.

Informasjonen under om viktige oppgaver i 2018 og oppstart av planarbeidet for planperioden 2022 - 2027 gjelder derfor selv om de foreslåtte endringene i vannforskriften blir vedtatt.

Viktige oppgaver i 2018

Tiltaksoppfølging

Tiltaksoppfølging vil være hovedoppgaven de gjenværende årene av inneværende planperiode. Kommuner, fylkeskommuner og statlige sektormyndigheter er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene i vannforvaltningsplanen (vannområdevisse tiltaksplaner) innenfor sine ansvarsområder, gjennom det sektorlovverket og øvrige virkemidler som de har myndighet for.

Alle tiltak knyttet til vannforvaltningsplanen er lagt inn i den nasjonale databasen [Vann-Nett](#) . Alle funksjoner i databasen er ikke ferdig utviklet ennå, men i løpet av kort tid blir det mulig for den enkelte sektormyndighet å søke opp hvilke tiltak som er adressert til dem, gjøre kartsøk etc. Dersom det er behov for hjelp til å ta ut oversikter fra databasen, kan vannregionmyndigheten være behjelpelig med dette.

Overvåking og problemkartlegging er aktuelle tiltak som dels har blitt, og skal gjennomføres i mange vannforekomster. Det er viktig at overvåkingsaktiviteten blir innrettet slik at kunnskapen som innhentes kan anvendes for å konkretisere faktiske tiltak som må iverksettes for at de ulike vannforekomstene skal nå miljømålene. Nye tiltak skal innarbeides gjennom planrulleringen i 2019 og danne grunnlag for tiltaksprogram for neste planperiode 2022 - 2027. For å få best mulig utnyttelse av ressursene til overvåking midlene er det viktig med god dialog mellom vannområdene og Fylkesmennene.

Oppdrag

- Alle sektormyndigheter må gjennomgå tiltakene innenfor sine ansvarsområder og sørge for at tiltak igangsettes og gjennomføres innen de vedtatte fristene i godkjent vannforvaltningsplan.

Tiltaksrapportering

Vannforskriftens §25 fastslår at alle tiltak for å nå miljømålene i planen skal være operative innen utgangen av 2018. (Under begrepet «operative» ligger flere kategorier for status, eks. vedtatt igangsatt, påbegynt, gjennomført, utsatt m.m.).

Sektormyndigheter, kommuner og fylkeskommuner har ansvar for å vurdere tiltak hvor de er oppført som ansvarlig sektormyndighet, selv om de ikke har spilt inn tiltaket selv. Alle sektormyndigheter skal rapportere status for gjennomføring av tiltak innenfor sine ansvarsområder i 2018 .

Rapporteringen skal skje i databasen Vann-Nett. Alle sektormyndigheter har fått tilbud om kurs i metodikken for tiltaksrapportering i Vann-Nett. De som ikke hadde fysisk mulighet til å delta på kurset kan gå inn på [Vannportalen](#) og få tilgang til presentasjonene og foredragene som ble holdt under kurset. Etter å ha gjennomført kurset vil alle sektormyndigheter få passord og brukernavn for innlogging i tiltaksmodulen ved å kontakte Miljødirektoratet på denne adressen: sara.braekhus.zambon@miljodir.no.

Oppdrag

- Alle sektormyndigheter må gjennomgå sine tiltak og oppdatere databasen Vann-Nett. Dette betyr innlegging av:
 - Status for alle tiltak som ligger inne i Vann-Nett
 - Nye tiltak som er gjennomført, eller som sikkert vil bli gjennomført i løpet av 2018, men som ikke ligger inne i vann-nett.NB! Nye, planlagte tiltak som ikke blir gjennomført i løpet av 2018 skal ikke rapporteres nå, men tas inn som et ledd i planrulleringen i 2019 slik at de kommer med i tiltaksprogram for neste planperiode.
- For kommuner som er del av vannområder med egen vannområdekoordinator er det naturlig at vannområdekoordinatoren utfører tiltaksrapporteringen for de tilsluttede kommunene. For kommuner som ikke har vannområdekoordinator, må kommunen utpeke en person som får ansvaret for å utføre denne jobben. For å sikre at tiltakene blir vurdert i god tid før Norges rapporteringsfrist til ESA 22. desember 2018, settes fristen for alle sektormyndigheter til å ha oppdatert tiltaksmodulen til 1. september 2018.
- Alle sektormyndigheter kan endre myndighet på tiltak dersom et tiltak er adressert til «feil» sektormyndighet. Dersom myndighet for et tiltak endres er det svært viktig å informere de berørte sektormyndighetene om endringer som angår de. Vannregionmyndigheten må også få kopi av slike endringsmeldinger. Frist for evt.

endringer av myndighet er 1. august 2018, slik at «rett» myndighet har tid til å vurdere tiltaket og oppdatere tiltaksstatus innen 1. september.

- Vannregionmyndigheten og de øvrige fylkeskommunene i vannregionen følger opp vannområder, kommuner og sektormyndigheter og sørger for at tiltaksrapportering gjennomføres innen fristene.
- Vannregionmyndigheten kartlegger behov for, og tar evt. initiativ til oppfølgingskurs i tiltaksmodulen i vann-nett.

Forberedende arbeid for neste planperiode

Oppdatering av kunnskapsgrunnlaget

Vann-Nett Portal gir muligheten til å hente ut statistikk og fakta-ark, og sektormyndighetene kan på denne måten sette seg inn i kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for karakterisering av miljøtilstand, påvirkninger og tiltak for vannforekomstene. For en del vannforekomster kan det oppleves at dataene ikke samsvarer med dagens kunnskap. Ikke minst har det tilkommet mye ny kunnskap, som ikke har blitt lagt inn i vann-nett i den mer enn to år lange perioden som databasen har vært stengt for registrering.

Fylkesmannen har ansvaret for å vurdere og oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett. Fylkesmennene i vannregionen vil koordinere prosessen med å innhente data og annen kunnskap fra vannområdene og øvrige sektormyndigheter. Alle sektormyndigheter har ansvar for å se over kunnskapsgrunnlaget for egne påvirkninger. Dette betyr i praksis å vurdere:

- Har sektormyndigheten kunnskap/data som gjør at miljøtilstand, påvirkningsgraden eller risikovurdering bør endres? Er det f.eks. gjennomført tiltak som gjør at påvirkningsgraden for vannforekomster er endret eller at vannforekomster kan «friskmeldes»?
- Mangler det påvirkning der dere vet det er problemer i vannforekomster

Fylkesmannen har fått frist til utgangen av juni for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget, slik at et dette kan legges til grunn for utarbeidelse av Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for neste planperiode høsten 2018. Fylkesmennene er allerede i gang med sitt arbeid, og kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett vil derfor være under kontinuerlig oppgradering.

Oppdrag

- Vannområdene og øvrige sektormyndigheter må ta en gjennomgang av kunnskapsgrunnlaget for egne påvirkninger (ta ut rapporter fra Vann-Nett Portal).
- Vannområdene og øvrige sektormyndigheter må ta tidlig kontakt med Fylkesmannen for å påpeke behov for endringer, avtale frister, avtale arbeidsmøter el.l. Frist for endelige innspill til oppgradering av kunnskapsgrunnlaget er 1. juni, dersom ikke annen frist er avtalt med de respektive fylkesmenn.

- Fylkesmennene må på sin side aktivt innhente og innarbeide innspill, og ved behov innkalle vannområdene og øvrige sektormyndigheter til feles gjennomgang/arbeidsmøter.
- Fylkesmennene gis videre i oppdrag å «kalibrere» vurderingene av påvirkninger, påvirkningseffekter og risiko, slik at eksempelvis temaer som sur nedbør, ørekyte som fremmed art m.m. vurderes på samme måte innenfor hele vannregionen.

Utarbeidelse av forberedende plandokumenter for planperioden 2022-2027

I oppdraget fra KLD er det bestemt at det i løpet av 2018 skal utarbeides høringsutkast til dokumentene «planprogram» og «vesentlige vannforvaltningsspørsmål». Disse dokumentene bygger bl.a. på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og tiltaksrapporteringen som gjennomføres i løpet av året. Arbeidet med planprogram (eller dersom avhjemlingen fra plan og bygningsloven vedtas kalt: arbeidsprogram og framdriftsplan) og vesentlige vannforvaltningsspørsmål vil først kunne starte opp etter at framtidige organisering og inndeling av ev. nye vannregioner er vedtatt, samt at maler for høringsdokumentene er utarbeidet. Dette innebærer at utarbeidelsen av høringsdokumentene først kan starte opp til høsten, av den instansen som da er bestemt skal være regional vannregionkoordinator.

For at ikke alle jobber skal «hope seg opp» på høsten er det derfor svært viktig at arbeidet med oppdatering av kunnskapsgrunnlag og tiltaksrapporteringen blir prioritert i første halvår av 2018.

Økonomi i 2018

De økonomiske rammebetingelsene for vannforvaltningsarbeidet vil være noenlunde de samme i 2018 som i 2017. Vannregionmyndigheten for Vest-Viken har fått samme tildeling av midler til vannområdene som i 2017. Disse midlene vil bli fordelt for hele 2018 av vannregionens styringsgruppe. Fordelingen mellom vannområder baseres på innmeldte behov og de økonomiske oversiktene som framgår av årsrapportene fra vannområdene.

I tillegg har fylkeskommunene avsatt noe egne midler til støtte av arbeidet i vannområdene i eget fylke. Disse midlene, sammen med de statlige midlene, ser ut til å kunne dekke vedtatt andel av spleiselaget for drift av vannområdene i vannregionen i 2018.

Fylkesmennene har også i 2018 fått tildelt statlige midler til overvåking og kunnskapsinnhenting. Disse midlene fordeles iht. innmeldte behov og prioriteringer i de regionale overvåkingsprogrammene.

Ellers har det også blitt lyst ut søkbare midler til generelt vannforvaltningsarbeid gjennom Miljødirektoratets tilskuddsordning for 2018. Mange vannområder og øvrige aktører har søkt om tilskudd til ulike vannmiljøtiltak i 2018. Fordelingen av tilskuddsmidlene er ikke gjort ennå, men vi får håpe på god uttelling til prosjekter i vår vannregion.

Dersom dette brevet og innkallingen er sendt til feil kontaktperson (se adresseliste) ber jeg om at det viderefremmes til riktig kontaktperson for vannforvaltningsarbeidet i vannregionen, og at det gis tilbakemelding om hvem som er rett kontaktperson.

Med vennlig hilsen

Morten Eken
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

*Hvis du ønsker å svare elektronisk: www.bfk.no/edialog (kan også benyttes til sensitive opplysninger).
Eventuelt www.bfk.no – under kontakt oss.*

Kopi til:

Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 sentrum	0107	OSLO
Fylkesmann i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM